

MAŁGORZATA MUSIEROWICZ

**- ŹRÓDŁO
TWÓRCZYCH INSPIRACJI**

Pomysłodawczyni i koordynatorka projektu: Marta Chwatek

Oprawa graficzna projektu / projekt albumu: Paweł Gąsienica-Marcinowski

Prowadzenie warsztatów: Ania England, Barbara Gawryluk, Daria Godyń, Iwona Kalenik, Monika Kuczyniecka, Anna Kuklicz, Joanna Szwed-Kostecka, Maciej Zygmunt

Dokumentacja fotograficzna i filmowa: Maciej Zygmunt, Agata Kaputa

Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Partnerzy:

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach im. Tadeusza Biernata

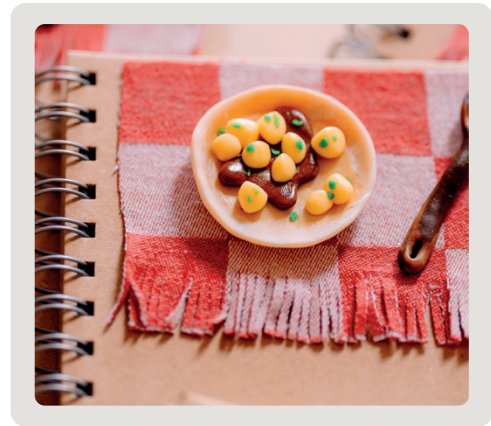
Księgarnia Bookowski

Centrum Kultury Zamek Poznań

Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie

MAŁGORZATA MUSIEROWICZ

- ŹRÓDŁO
TWÓRCZYCH INSPIRACJI

Małgorzata Musierowicz (z domu Barańczak, siostra wybitnego poety, krytyka literackiego i tłumacza Stanisława Barańczaka) urodziła się 9 stycznia 1945 roku w Poznaniu (Jeżyce). Późniejsza pisarka często opiekowała się młodszym bratem. Jej dzieciństwo mimo powojennej biedy było pełne radości i fantazji. Kiedy mały Staś miał cztery lata, postanowiła nauczyć go czytać za pomocą długich, tłustych, różowych dżdżownic. Nadała im patyczkiem kształt liter i w ten sposób nauczyła brata całego alfabetu. Nie przepadała natomiast za szkołą. Na lekcjach nudziła się, więc czytała pod ławką książki. Buntowała się i wszystko widziała w czarnych

kolorach. Jednym z powodów była jej wielka niechęć do nauk ścisłych i absolutny brak zdolności w tym kierunku. Sukcesy odnosiła na lekcjach: łaciny, polskiego, śpiewu i rosyjskiego. Uważano ją za lenia, ale nim nie była, wręcz przeciwnie: zapisywała całe zeszyty poezją i prozą, bardzo dużo czytała, a nawet tłumaczyła wierszem poematy z łaciny. Jej zdolności docenili profesor Węgrzynowicz – jej wychowawca (zwany przez uczniów Dziadkiem), a także profesor Latawiec – nauczyciel polskiego. Na początku XI klasy wzięła udział i zajęła drugie miejsce w ogólnopolskim quizie polonistycznym. Profesor Węgrzynowicz rozumiał, że Małgosia jest stracona dla nauk ścisłych i pomógł jej na ustnej maturze z matematyki mówiąc: *Są ludzie, którzy umieją liczyć i są ludzie, którzy nie umieją liczyć. To dziecko nie umie. Ale umie za to wiele innych rzeczy. Zastępuje na świadectwo dojrzałości.*

W 1968 roku otrzymała dyplom z grafiki użytkowej na Wydziale Malarstwa i Grafiki Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu – specjalność grafika książki. Po dyplomie wyszła za mąż za Bolesława Musierowicza – kolegę z wydziału architektury. Niedługo potem na świat przyszedł syn Andrzej, a potem córka – Zosia. Dwa lata po jej urodzeniu trafiła na ogło-

szenie w „Kulturze” o konkursie na książkę dla młodzieży. I tak powstał *Małomówny i rodzina*. Nagrody nie otrzymała, ale w 1975 roku książka ukazała się drukiem. Za pierwsze honorarium kupiła maszynę do pisania, bo *Małomównego* pisała na pożyczonej. I tak rozpoczęła się jej kariera literacka.

Autorka i ilustratorka nagradzanych książek dla dzieci i młodzieży, w tym serii *Jeźycjada* m.in. *Szósta klepka* (1977), *Kłamczucha* (1979), *Kwiat kalafiora* (1981), *Ida sierpniowa* (1981), *Opium w rosole* (1986), *Noelka* (1992), *Pulpecja* (1993), *Kalamburka* (2001), *Sprężyna* (2008) czy *Ciotka Zgryzotka* (2018). Laureatka wielu nagród m. in. I nagroda „Złote Koziółki” na IV Biennale Sztuki dla Dziecka w Poznaniu (*Szósta klepka*, 1979); wpis na Międzynarodową Listę Honorową im. Hansa Christiana Andersena (*Kwiat kalafiora*, 1982); nagroda Polskiej Sekcji IBBY „Książka Roku” (*Noelka*, 1992); Nagroda Biblioteki Raczyńskich (*Kalamburka*, 2001); wpis na listę Białych Kruków Internationale Jugendbibliothek w Monachium (*Język Trolli*, 2005); wpis na Listę Skarbów Muzeum Książki Dziecięcej w Warszawie (*Sprężyna*, 2009); nagroda Bestseller EMPiKu (*Ciotka Zgryzotka*, 2018); nagroda w konkursie im. Józefa Łukaszewicza *Posnaniana* 2020 – wraz z Emilią Kieres (*Na Jowisza! Uzupełniam Jeźycjadę*, 2021). W 1987 roku otrzymała nagrodę literacką

„Solidarności”, a w 2020 Nagrodę Literacką Bibliotek Narodowej „Skrzydła Dedala” za całokształt twórczości. W 1994 roku autorka została odznaczona prestiżowym Orderem Uśmiechu.

W ostatnich latach tworzy także książki przy współpracy z córką Emilią Kieres (*Na Jowisza! Uzupełniam Jeźycjadę*, 2020; *Na Jowisza! Nadal uzupełniam Jeźycjadę*, 2021).

Małgorzata Musierowicz i jej słynna *Jeźycjada* zapisana jest w sercach wielu pokoleń. Opowieści autorki pełne są inspirujących wyobrażeń opisów, cytatów, odniesień, inspiracji. Korzystając z tego bogactwa jako Fundacja Promocji Kultury Artystycznej, Filmowej i Audiowizualnej zorganizowaliśmy cykl warsztatów, w których sięgnęliśmy do tej właśnie literatury. W trakcie czterech kolejnych spotkań skupiliśmy się na kulinariach, fotografii, architekturze, ilustracji, animacji oraz tacinie.

R O Z M O W Y
W
K U C H N I

Pierwsze warsztaty inspirowane twórczością autorki to warsztaty kulinarno-animacyjne skierowane do rodziców z dziećmi i młodzieżą (w wieku 7-16 lat), które odbyły się 3 lipca 2024 roku w Niepołomicach oraz Dąbrowie (w partnerstwie z Biblioteką Publiczną im. Tadeusza Biernata w Niepołomicach).

Filozofią autorki jest stół, który nawet w czasach kryzysu miał gromadzić pokolenia. Poprzez jedzenie zaprasza on do rozmów (tych wesołych i tych poważniejszych), zabaw, wymiany myśli, gromadzenia gości. Czasem jedzona jest przy nim zwykła kromka chleba z dżemem, popijana herbata, czasem inne proste, a jednak smaczne dania. Często stół jest miejscem rozmów o literaturze. Być może dlatego właśnie tak bardzo dużą rolę w powieściach Musierowicz odgrywa jedzenie – bohaterowie ciągle coś gotują i ciągle coś jedzą. Pisarka wydała wręcz osobne książki z przepisami kucharskimi wymienianymi w powieściach.

– Często *posiłki stają się ważnym elementem akcji – nie ma chyba lepszego przykładu niż „Opium w rosole”* – mówiła Małgorzata Minta w audycji Łukasza Modelskiego w Polskim Radiu. – *Przez to, co jadają bohaterowie, przez to, co się pojawiało na stołach, widać, jak zmieniają się czasy* – opowiadała.

Pisarka jest autorką pozycji kulinarno-literackich

Całuski Pani Darling (1995) oraz *Łasuch literacki, czyli ulubione potrawy moich bohaterów. Przepisy kulinarne i wnikliwe komentarze* (1995), w których przeplata inspiracje literackie przepisami ze swoich książek. *Całuski Pani Darling* teoretycznie są adresowane do dzieci, ale przypadną do gustu także i starszym czytelnikom, którzy dopiero zaczynają swoją przygodę z pichceniem. W książce można znaleźć przede wszystkim łatwe i smakowite przepisy na obiady, desery i kolacje. Ich prostota zachęca do wypróbowania (w szczególności, że sama autorka je przetestowała). Każdy przepis opatrzony jest krótkim felietonem na temat wybranego bohatera literackiego lub historycznego oraz jego ulubionych przysmaków. Dla miłośników *Jeźycjady* również coś się znajdzie. Jednak największą gratką dla wielbicieli poznańskich przygód rodziny Borejko (i znajomych) jest książka *Łasuch literacki*. Musierowicz uzupełnia swoją serię zbiorem przepisów kulinarnych. Są to autentyczne przepisy na potrawy zjadane z takim apetytem przez bohaterów poczytnych, pełnych humoru i radości życia książek. Mimo że przepisy nie są wyodrębnione, to nie jest to wielką przeszkodą. Poza recepturami są również zamieszczone komentarze autorki o bohaterach *Jeźycjady*.

Idąc tym tropem, łącząc jednocześnie nasze własne warsztatowe doświadczenia w dziedzinie kulinarnej

(pod przewodnictwem mistrzyni kuchni Anny Kuklicz), zaprosiliśmy uczestników warsztatów do czytania, wspólnego gotowania (rosół, kluski leniwe), spotkania wokół stołu przy jedzeniu, czytaniu i tworzeniu animacji (prowadzenie – Monika Kuczyniecka). Inspirowaliśmy się m. in. przepisami kulinarnymi, których wiele jest w *Jeżycjademie* jak i wspomnianych wyżej książkach autorki.

Wielopokoleniowe wspólne czytanie, smakowanie i przeniesienie przepisów na ekran za pomocą animacji były przyczynkiem do wspólnego spędzenia czasu rodziców z dziećmi w twórczy i uważny sposób. Namacalnym efektem są przepisy, które ożyły na ekranie ilustrowane stosownymi fragmentami wybranych książek. Warsztaty odbyły się w przestrzeni prawdziwego domu i ogrodu, w którym łatwiej było osiągnąć swobodną atmosferę do rozmów, wymiany myśli, gotowania i biesiadowania.

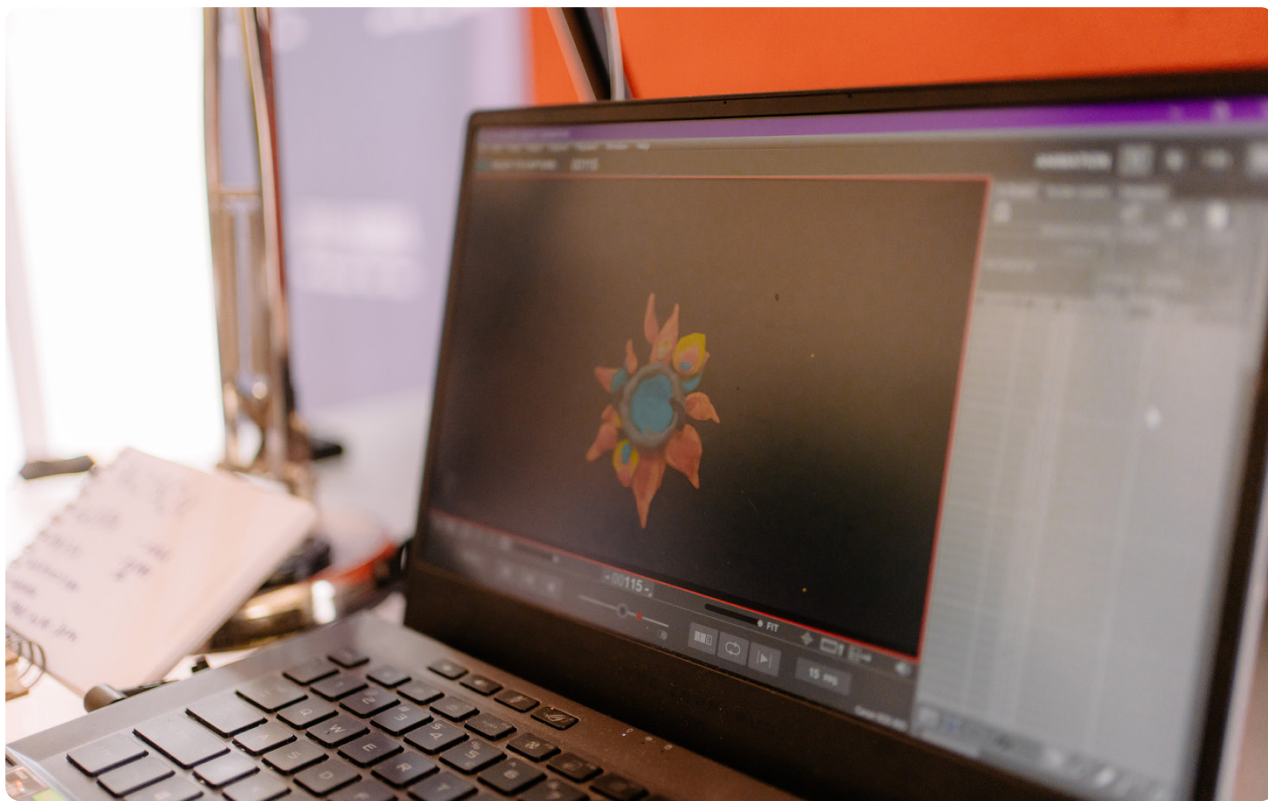

ROSÓŁ

- WODA

- MIĘSA

- WŁOSZCZYŻNA

- GARNEK

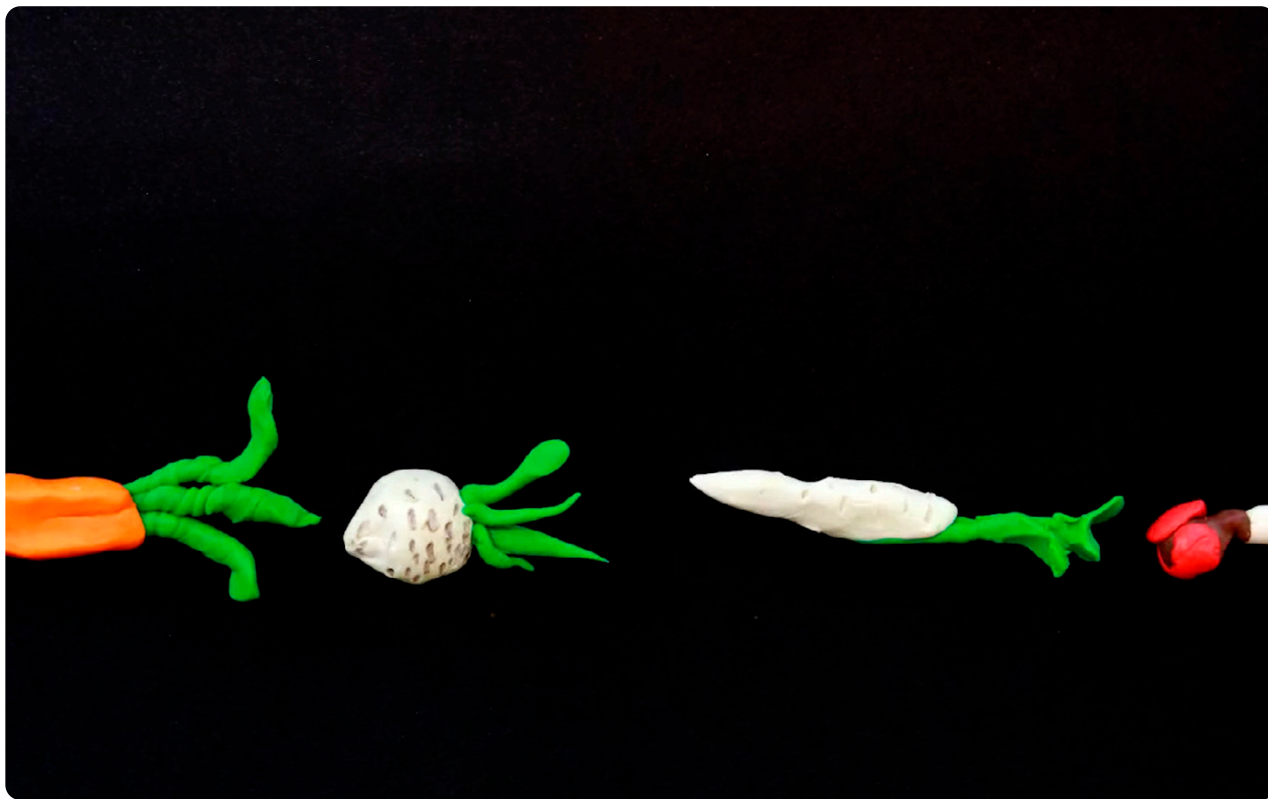
- GAZ, MAŁY ALBO ŚREDNI

- ZIOŁA

- PIEPRZ

- SÓL

ul. Piłsudskiego 85, 00-834 Warszawa
tel. (+48) 22 572 41 00, biuro@erfb.org.pl

POZNAŃ
MAŁGORZATY
MUSIEROWICZ

Kolejne warsztaty to warsztaty architektoniczno – fotograficzne, które odbyły się 15 lipca w Poznaniu. Do udziału zaprosiliśmy przedstawicieli kilku pokoleń. Seria powieści autorki rozgrywa się w Jeźyczach – miejscu urodzenia Małgorzaty Musierowicz, dzielnicy Poznania, gdzie toczą się losy większości bohaterów książek. Istotne były także inne ciekawe miejsca Poznania malowniczo przedstawione w książkach autorki. Uczestnicy warsztatów zgromadzeni w partnerskiej księgarni Bookowski w Centrum Kultury Zamek rozpoczęli spotkanie od wprowadzenia do podstaw fotografii przez Macieja Zygmunta (kadrowanie, uwiecznianie architektury, szczegółu). Następnie zostali zaproszeni przez Annę England – znawcę architektury oraz historii Poznania – na spacer po mieście z aparatami fotograficznymi. Podczas kilkugodzinnej wycieczki uczestnicy warsztatów otrzymali sporo wiedzy o architekturze, historii miejsc występujących w książkach autorki.

Naszym celem, wykorzystując aparat, Jeżyce i architekturę Poznania, było zachęcenie uczestników do zatrzymania się i uważniejszego spojrzenia na otaczającą rzeczywistość. Rezultatem są fotografie, które można zobaczyć w niniejszym katalogu.

Jeźycjadę można czytać z mapą Poznania w ręku. Zgadniają się wszystkie szczegóły. Te zgodności spraw-

dziły dziesiątki czytelniczek, które odwiedzają Poznań, aby przejść się po ulicy Roosevelta, po Moście Teatralnym, pójść na Rynek Jeżycki i zająrzeć w jeszcze inne miejsca ukazane w książkach Małgorzaty Musierowicz. Można odbyć spacer po tych uliczkach, stanąć przed domem na ulicy Stowackiego, gdzie mieszka pisarka, a tam wśród wizytówek lokatorów znaleźć nazwisko Musierowicz.

Małgorzata Musierowicz, od urodzenia mieszkająca w Poznaniu, umieściła bohaterów w przestrzeni, która była jej bliska i znana. Dzięki temu życie rodziny Borejów i wszystkich innych postaci ukazanych w książkach wydaje się bardzo prawdziwe, a czytelnik ma poczucie, że Ida, Kreska czy Ignacy ożywają na kartach powieści.

Roosevelta 5

Naszą przygodę rozpoczynamy w miejscu najbardziej znaczącym dla całej *Jeźycjady*. Roosevelta 5 to adres, pod którym mieszkają najważniejsi bohaterowie serii, czyli rodzina Borejów. Tutaj mała Genowefa Bombke przychodziła na proszone obiady, a mama Borejko rozmyślała nad sylwestrową kreacją Gabrysi.

Ulica Roosevelta, od krzyżówki z Poznańską zabudowana po jednej stronie pięknymi starymi kamienicami z poczt-

ków wieku, po drugiej – nowoczesnym torem szybkiego tramwaju, wspartym na potężnych żelbetowych filarach, doprowadziła całe towarzystwo pod bramę numeru pięć, zdobną w dużej urody secesyjne motywy, wstęgi i nawet dwie maski.

M. Musierowicz, „Imieniny”

Małgorzata Musierowicz nigdy nie mieszkała na Roosevelta, ale piękno tej secesyjnej kamienicy zachwycało ją za każdym razem, gdy podążała ze swoimi pociechami na spacer do parku Sołackiego. Wybór głównego miejsca akcji był zatem oczywisty.

Roosevelta 6

Kolejny przystanek znajduje się tuż obok – w sąsiednim domu mieszka najlepszy profesor na świecie, Dmucha-wiec, wraz ze swoją roztrzepaną wnuczką Kreską.

Nie jest może tak ozdobna, jak ta pod piątką, kamienica Dmucha-wca ma swoje uroki i detale godne uwagi. Wyobra-ziłam sobie, że profesor mieszka pod samym dachem, ale wy-bór właściwych okien zostawiam już Wam – wyznaje sama Małgorzata Musierowicz w Na Jowisza! Uzupełniam Jeży-cjadę. Warto zwrócić uwagę nie tylko na okna, lecz tak-że na bogate zdobienia murów i charakterystyczne dla secesji balkony – szczególnie miejsca jeżyckiej rekreacji.

Pod szóstką, na czwartym piętrze, na balkonie Dmucha-wca, dumny łopot tetry obwieszcza światu, że oto przyszła wiosna i że mnóstwo rzeczy potrafi wyschnąć na dworze.

M. Musierowicz, „Pulpecja”

Most Teatralny

Śladami bohaterów udajemy się na drugą stronę ulicy i już po chwili znajdujemy się na moście, który łączy poznańskie Jeżyce z centrum miasta. Nie jeżdżą po nim samochody, jest przeznaczony dla ruchu pieszego i tramwajowego.

Most Teatralny, równoległy do Dworcowego, przerzucony jest nad dziesiątkami torów. Kończy się zielonymi zaroślami, które należą do małego parku, lub raczej zieleńca, zwa-nego powszechnie Teatralką.

M. Musierowicz, „Kłamczucha”

Tędy właśnie biegali pośpiesznie wszyscy bohaterowie książek Małgorzaty Musierowicz – przemierzali most, udając się w odwiedziny, na randki, do sklepu czy do szkoły. Zaraz za Teatralką znajduje się wspomniany park Wieniawskiego – niewielki, ale dla mieszkańców Jeżyc wystarczający.

Od ulicy Fredry zbiega ku Teatralce bardzo stromy trawnik (...). Skwerek, porośnięty wytartą murawą, opatrzony w piaskownicę i faweczki, otaczają z trzech stron soczysto-zielone ściany ogromnych kasztanów.

M. Musierowicz, „Kłamczucha”

Opera, Teatr Wielki im. Moniuszki

Niedaleko mostu Teatralnego znajduje się Teatr Wielki, czyli Opera Poznańska. Tutaj toczy się część akcji *Opium w rosole* i właśnie w tym miejscu podczas koncertu mała Gienusia zimną, chudą rączką pogłaskała zniecka przez balustradę tysinę pana dyrygenta. Tędy też sunęła Cielęcina na spotkanie z brodaczem. Monumentalny gmach opery robi wrażenie, a wielu odwiedzających fotografuje się przy imponujących rozmiarów rzeźbach stojących przed wejściem.

Maciek już forsował podnóże schodów. Ślisko było. Z obu stron posępnie przyglądały mu się wielkie kamienne postacie: tytaniczny półnagi facet w draperii na biodrach, stojący obok kamiennej lwicy – i golusieńka szara facetka, siedząca boczkami na lwie.

M. Musierowicz, „Opium w rosole”

Rynek Jeżycki

Rynek Jeżycki to miejsce dla bohaterów *Jeżycjady* ważne z prozaicznych powodów – jest to najlepszy punkt nabycia towarów spożywczych dla okolicznych mieszkańców i zarówno Borejki, jak i inni lokatorzy z Roosevelta przychodzili tutaj na wszelakie zakupy. Zawsze gwarny i tętniący życiem rynek idealnie nadawał się na tło literackie.

Stragany ze stosami niedojrzałych jabłek, wiadrami pełnymi nagietek i mieczyków, hałdami brudnej marchwi i słoików z chrzanem; beczki z kwaszoną kapustą i ogórkami; kolejki po ziemniaki i kalafiori; ruchliwy, warczący, zwarty i poirytowany tłum rojący się w przejściach. Kwik dzieci, wrzask handlarek, warkot ciężarówek, jęklivy pisk zakręcającego tramwaju, chmura spalin z lawirujących w tłoku samochodów, chmurne niebo nad tym wszystkim, solidne dziewiętnastowieczne kamienice wokół.

M. Musierowicz, „Kłamczucha”

fol. Anna Gqsiorowska

fot. Anna Gąsiorowska

foto. Julia Gąsiorowska

fot. Julia Gqsiorowska

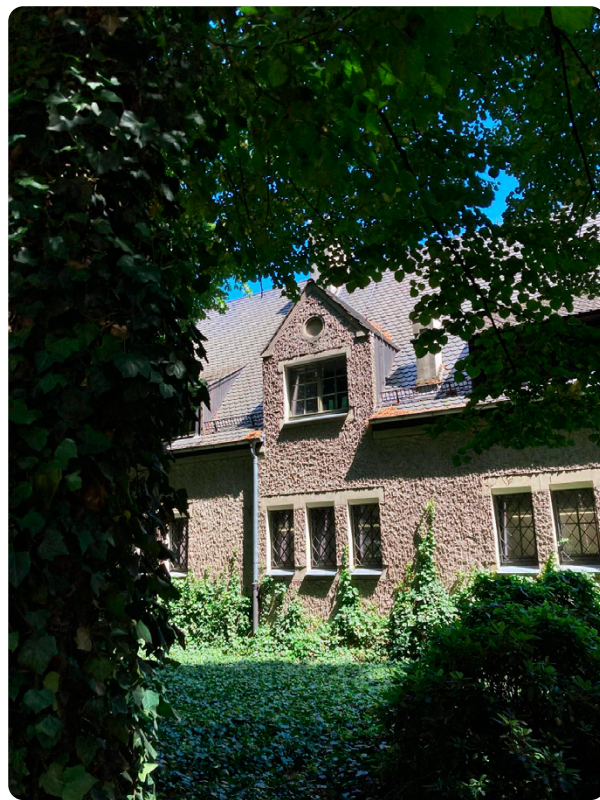
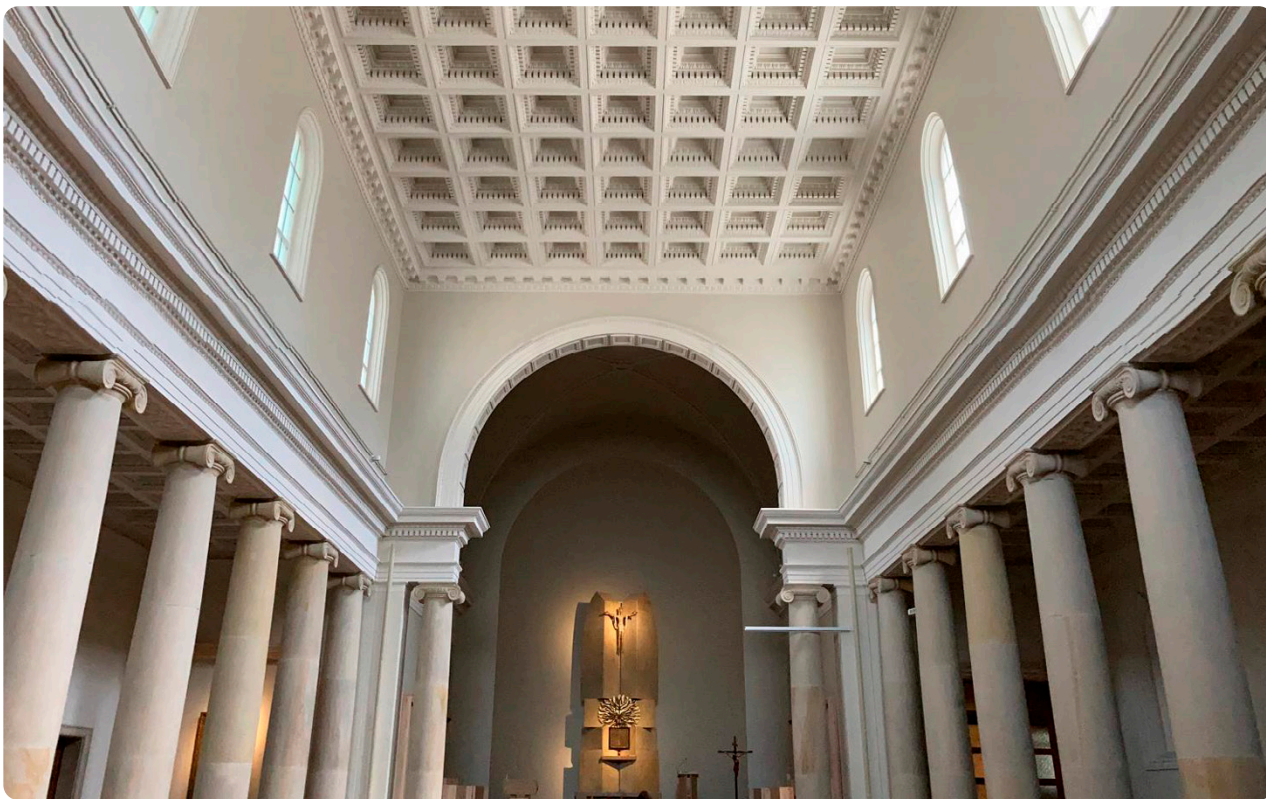

foto. Barbara Olejniczak

fot. Barbara Olejniczak

Ł A C I N A

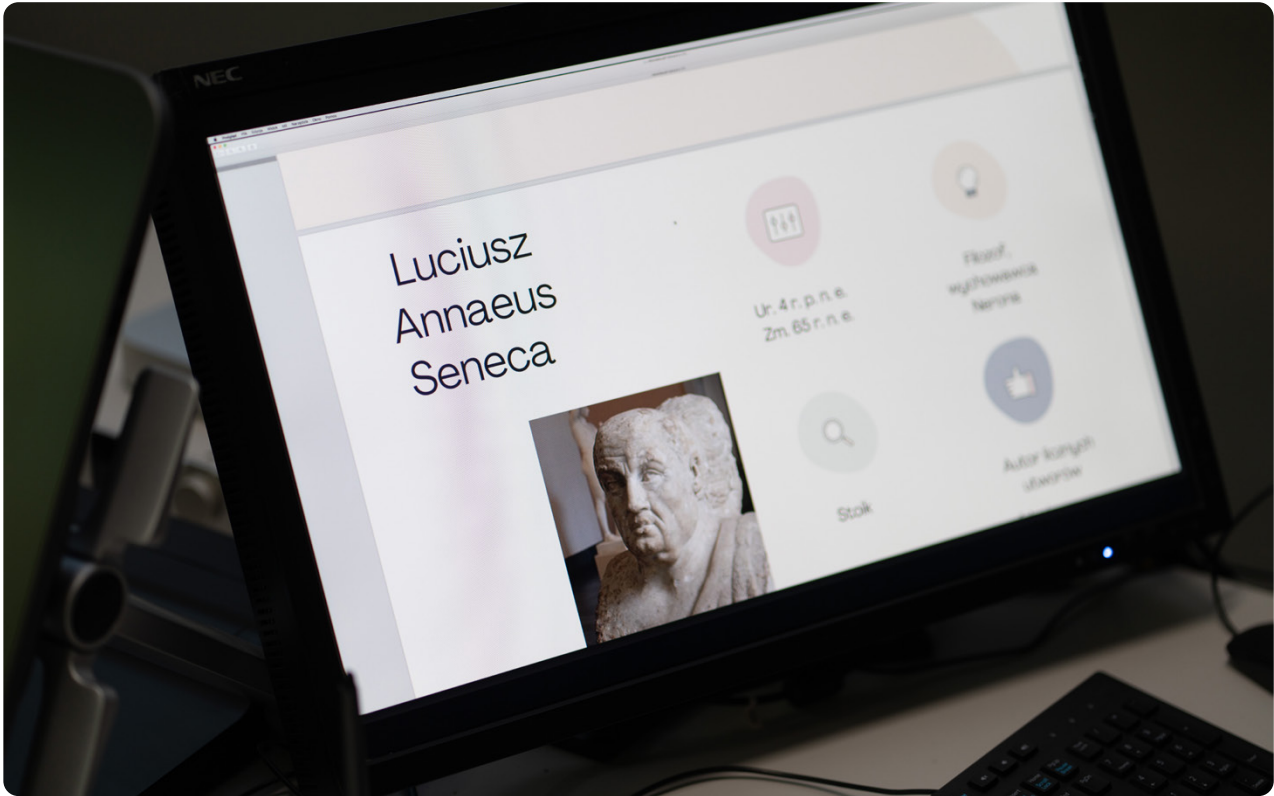
Warsztaty, które przeprowadziliśmy 12 października 2024 roku oparte były na cytatach w języku łacińskim, wytuskanych z literatury Małgorzaty Musierowicz. Pisarka zapoznaje odbiorców z sentencjami łacińskimi w kontekście codziennych sytuacji, co ułatwia zapamiętywanie słówek i sprawia, że łacina staje się dużo mniej archaiczna. Spotkanie odbyło się w Pracowni Animacji Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie pod przewodnictwem Joanny Szwed – Kosteckiej (język łaciński) oraz Darii Godyń (animacja). Zaprosiliśmy na nie uczniów, studentów oraz osoby dorosłe – miłośników łaciny, kultury klasycznej, plastyki, animacji. Język łaciński, który do XVIII wieku był stosowany powszechnie w Europie jako język komunikacji międzynarodowej, nauki, kultury i sztuki, jest bohaterem każdej pozycji *Jeżycjady*. Ignacy Borejko, jeden z głównych bohaterów książek Małgorzaty Musierowicz, ojciec rodziny, filolog klasyczny, bibliotekoznawca, jak z rękawa sypie cytatami łacińskimi i zaraża nią rodzinę i osoby, które są z nimi zaprzyjaźnione. Warsztat ten oparty był na krótkich biografiiach autorów cytatów w literaturze autorki (m. in. Seneki, Horacego, Wergiliusza) oraz na łacińskich myślach zaczerpniętych z literatury Musierowicz, które uczestnicy tłumaczyli, a następnie wybrane zobrazowali w animacji. Opatrzenie ich odpowiednim kome-

tarzem historyczno-literackim były ciekawą przygodą językową, swoim bogactwem zachęcającą do refleksji. Podczas warsztatów animacji wykorzystywaliśmy głównie technikę collage'u, która świetnie sprawdziła się w tym temacie. Obecność zilustrowanych animacją cytatów w mediach społecznościowych pozwoli szerzej dotrzeć do odbiorców tak niszowej już dziedziny jak filologia klasyczna.

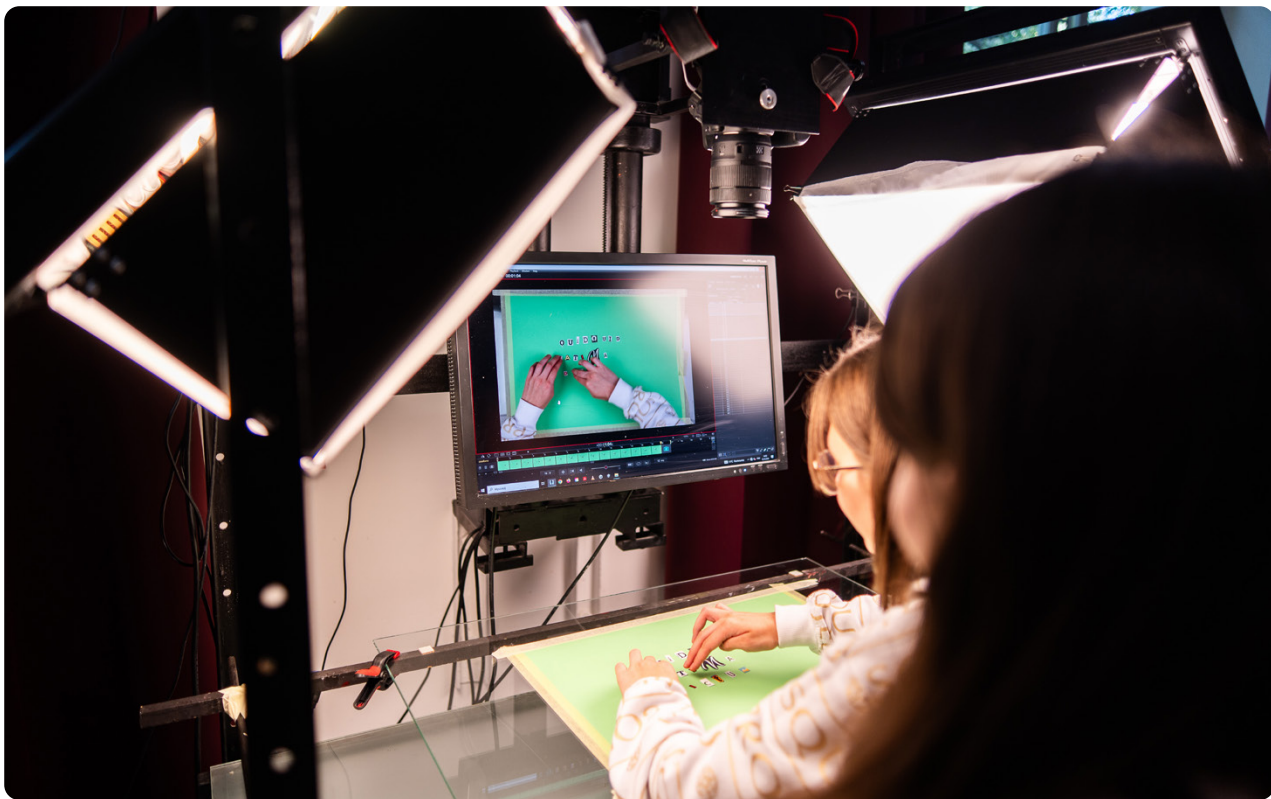

QUI D QUID

LATI MA

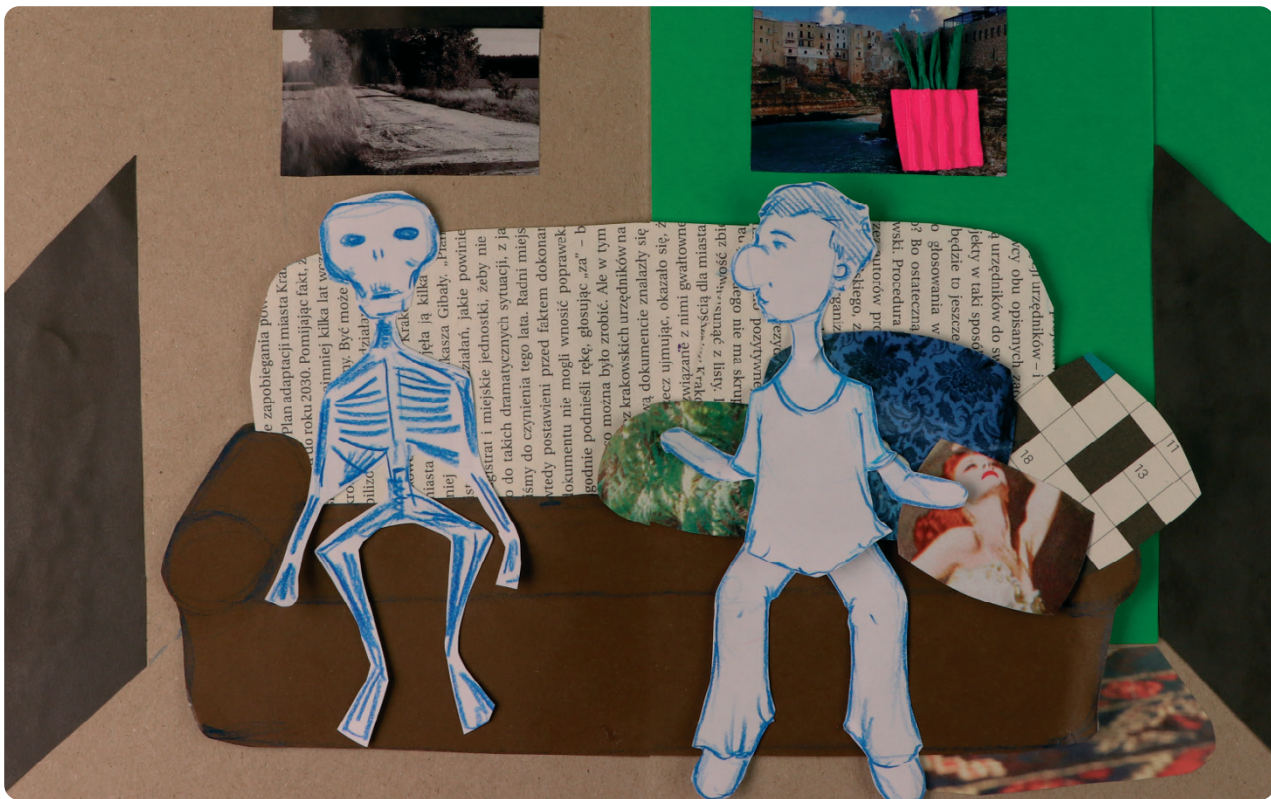
DIC t U M S I T

AL t U M

V I D E T U R

cokolwiek powiesz po łacinie, brzmi mądrze

Życie jest jak historia

Nie jest ważne jakie jest długie, lecz jak dobrze odegrane

icis lacus sed turpis tincidunt id aliquet
ssa ultricies mi quis. Magna fermentum
us. Eget sit amet tellus cras
vitae et leo duis ut diam
aculis eu non diam phasel-
Cursus sit amet dictum

llamcorper sit amet
semper feugiat nibh
ing elit duis tris
mauris n.

watch
lay.
black
some
ne o
n

and
pud
ng c
A
mer
n par
tensio
pberwe
rich l
me yea
f big-c
s-plac
or all r

I L U S T R A C I J E

Ostatnie warsztaty – ilustratorskie, odbyły się 19 października 2024 roku również na partnerskim Wydziale Grafiki Pracowni Animacji Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Wszystkie swoje książki Małgorzata Musierowicz ilustruje sama. Okładki książek z serii *Jeźcjada*, wydanych w wydawnictwie Akapit press są bardzo charakterystyczne. Na każdej książce widnieje duży portret głównego bohatera, często na portrecie umieszczony jest jakiś przedmiot charakteryzujący daną osobę lub związany z historią przedstawioną w książce. Na okładkach odnaleźć możemy przede wszystkim twarze dziewcząt, wyjątkiem jest *Czarna Polewka*, na okładce której Małgorzata Musierowicz umieściła Ignasia. Ilustracje wewnątrz książek są czarno-białe, często są bardzo zabawne, przedstawiają bohaterów w śmiesznych sytuacjach. Wewnątrz książek odnaleźć możemy również wiele interesujących portretów. Bardzo często Musierowicz umieszcza również ciekawe informacje i rysunki z tytu książek. W nowszych książkach odnaleźć możemy np. drzewo genealogiczne Borejków lub plan ich mieszkania.

Zainspirowani jej życiową drogą – Wydział Malarstwa i Grafiki Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu ze specjalnością grafika użytkowa (grafika książki) – zachęciliśmy odbiorców (uczniów

szkół plastycznych, studentów, osoby dorosłe) do poszukiwań w tym kierunku, uważając, że ilustracja jest to niezwykła dziedzina, wybór drogi znakomitych malarzy, grafików, projektantów, twórców animacji. Gościem warsztatów była Barbara Gawryluk – dziennikarka, spikerka radiowa, autorka książek dla dzieci oraz pozycji *Ilustratorki, ilustratorzy – motyle z okładki, smoki bez węgów* (2019), zbierającej życiorysy i twórczość najważniejszych polskich ilustratorów. Naszym celem było pokazanie historii ilustracji na przykładzie wybitnych artystów i ich prac (książek, autentycznych prac ze zbiorów autorki), ale także tajników tego zawodu, sposobu myślenia ilustratora oraz pobudzenie wyobraźni i stworzenie własnych prac. Uczestnicy pod kierunkiem drugiego gościa – Iwony Kalenik (ilustratorki m. in. książek Barbary Gawryluk) – zostali przeprowadzeni przez proces tworzenia ilustracji od części analogowej, plastycznej do stworzenia grafiki cyfrowej posługując się programami graficznymi. Efektem były konkretne ilustracje przygotowane w formacie cyfrowym, które możemy zobaczyć w tym katalogu.

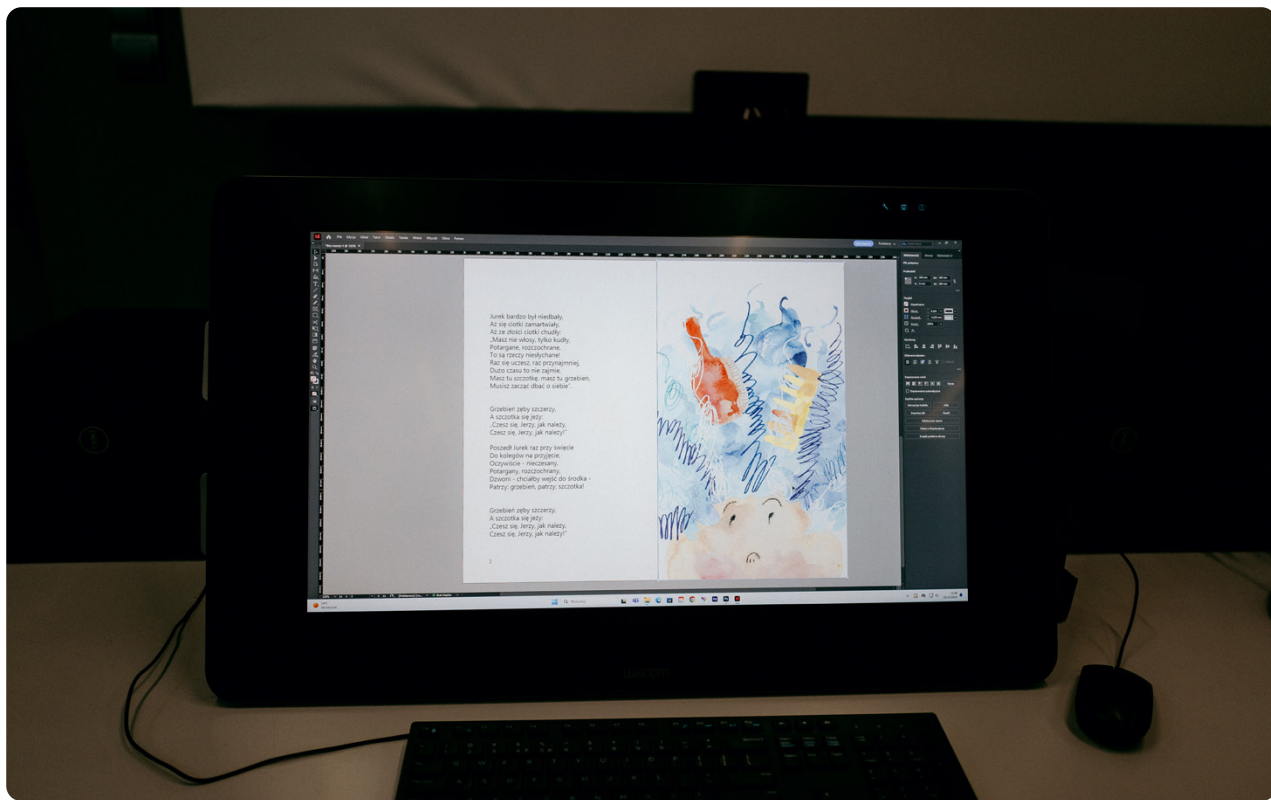

Prowadzący warsztaty:

Monika Kuczyniecka – animacja

Absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu (aktualnie UAP im. Magdaleny Abakanowicz). Członkini Stowarzyszenia Filmowców Polskich. Należy do trio audiowizualnego @Ala Kryształ, które tworzy wraz z muzykami Marcinem Karnowskim i Radkiem Drwęckim.

W pracy wykorzystuje plastelinę, przy pomocy której – w połączeniu z techniką poklatkową – kreuje barwne, pulsujące życiem filmowe światy (plastelinowe płaskorzeźby, ilustracje, figurki z glinki polimerowej i animacje). Jej twórczość można śledzić m.in. na FB (RĘCE-KTÓRE LEPIĄ), lub na Instagramie (Claymimix).

Stworzyła kilka animowanych teledysków, m.in. dla Renaty Przemyk, Bajzła, Jerza Igora, Czesława Mozila, Voo Voo, zespołu Dagadana, Na Górze, Rafała Ryterskiego (Narodowy Instytut Audiowizualny). Zrealizowała adaptacje animowanych utworów literackich – baśń H.Ch. Andersena „Ojciec wie najlepiej” (dla Teatru Robotycznego w Centrum Nauki Kopernik) oraz plastelinowy wiersz Stefana Themersona „Komorne” dla Festiwalu Themersonów w Płocku.

Ostatnio jej animacje można zobaczyć w filmie dokumentalnym w reż. Agi Borzym „Dziewczyńskie historie”. Od kilkunastu lat prowadzi także autorskie warsztaty animacji poklatkowej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Anna Kuklicz – kulinaria

Absolwentka Zarządzania w Kulturze UJ oraz kierunków Arteterapia – Sztuki Plastyczne UP w Krakowie, Pedagogika i Edukacja Artystyczna PWSZ w Nowym Sączu. Inicjatorka wydarzeń i koordynator projektów artystycznych dla dzieci i dorosłych. Trzykrotna laureatka programu Bardzo Młoda Kultura (m.in. w 2018 r. za autorski projekt „Czy można zjeść dzieło sztuki” w partnerstwie z Małopolskim Centrum Kultury). Doświadczenie zdobywała w kraju i za granicą (Londyn). Współpracuje z różnymi instytucjami kultury, realizując projekty artystyczne dla lokalnych społeczności. Uwielbia integrować ludzi przy stole tworząc sztukę lub wspólnie gotując.

Ania England – architektura

Ukończyła filologię polską na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz edukację artystyczną i malarstwo na Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Doktor historii sztuki, autorka kilkunastu artykułów,

esejów, recenzji i wstępów do katalogów w języku polskim i angielskim poświęconych sztuce i kulturze. Napisała książkę *Bezczelnik*, czyli o kampie we współczesnej sztuce polskiej, która ukazała się drukiem w grudniu 2018. W 2014 roku otrzymała stypendium podoktorskie Erasmus Mundus do Serbii, gdzie zainicjowała i współorganizowała projekt *Bizarre Love Triangle. The Public Sculptures of Novi Sad*, który otrzymał dofinansowanie z International Visegrad Fund. Współpracuje również z Galerią Sztuki Współczesnej w Opolu, z którą w 2017 roku zorganizowała cykl wystaw o kampie.

Maciej Zygmunt – warsztaty fotografii architektury

Fotograf, operator kamery skupiony na społecznie zaangażowanej fotografii dokumentalnej. Absolwent warsztatów Magnum Photos prowadzonych przez Bruce'a Gildena w Wielkiej Brytanii oraz warsztatów w International Center of Photography w Nowym Jorku (*Documentary Photography for Social Change*). Od lat pracuje dla wielu organizacji pozarządowych (NGO) zarówno polskich jak i zagranicznych. Od 2022 roku wykonuje zlecenia fotograficzne i filmowe związane z wojną w Ukrainie pracując także w strefach frontowych. Jego materiały trafiają do międzynarodowych mediów (m.in. Getty Images, BBC World News), NGO: m.in. PCK, Mię-

dzynarodowy Czerwony Krzyż czy Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji (ONZ) czy instytucji np. Krakowski Park Technologiczny, Polska Organizacja Turystyczna. Realizuje także zlecenia dla wielu marek komercyjnych m.in. Microsoft, MAN, LiveAge, czy Rage Quit Games.

Joanna Szwed – KostECKA – język łaciński

Absolwentka filologii klasycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Ukończyła kurs na Pontificia Università della Santa Croce w Rzymie organizowanym przez Polis – the Jerusalem Institute of Languages and Humanities (*Intensive Spoken Latin Course – completely held in Latin*) oraz kurs metodologii (*Methodological seminar for ancient language teachers*). Uczy łaciny w liceum w Krakowie i jest egzaminatorem maturalnym.

Daria Godyń – animacja

Absolwentka Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Obroniła dyplom w Pracowni Filmu Animowanego. Założycielka studia graficznego, skupionego na animacji – Framesquad studio. Zajmuje się projektowaniem graficznym, animacją artystyczną oraz komercyjną. Współpracuje z Krakow Animation Center oraz Krakow Film Klaster. Zrealizowała spoty oraz ani-

macje we współpracy z instytucjami kultury m.in.: Muzeum Narodowym w Krakowie (spot do wystawy „Idzie Młodość! I grupa krakowska”, animacje znajdujące się na stałej ekspozycji „XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej”), Muzeum Zamku Królewskiego na Wawelu (spot do wystawy tymczasowej poświęconej Zbroi Młodzieńczej Zygmunta II Augusta), Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie (za-projektowanie spójnej wizualizacji do cyklu animacji przeznaczonych na ekspozycję muzealną, realizacja animacji typu explainer). Prowadzi warsztaty poświęcone animacji poklatkowej dla dzieci oraz dorosłych. Autorka animacji „Substancja” (2016), „Smakosz” (2017), „Millenium” (2020), które zostały zaprezentowane na wielu polskich oraz międzynarodowych festiwalach (Krakowskim Festiwalu Filmowym, International Animated Film Festival Animator, International Film Festival Etiuda&Anima, Ottawa International Animation Festival, Koszaliński Festiwal Debiutów Filmowych Młodzi i Film, International Festival of Animated Film BANJALUKA, Animateka International Animated Film Festival).

Barbara Gawryluk – wprowadzenie do historii ilustracji

Autorka książek dla dzieci, dziennikarka i tłumaczka szwedzkiej literatury dziecięcej. Jest autorką ponad 20

książek dla dzieci i kilkudziesięciu przekładów szwedzkiej literatury dziecięcej i młodzieżowej. Ukończyła filologię szwedzką na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od 1992 roku pracuje w radiu Kraków jako dziennikarz, gdzie jest odpowiedzialna za różne programy literackie oraz prowadzi autorską audycję „Alfabet” skierowaną do dzieci i młodzieży. Wyróżniona przez dziecięcę jury polskiej sekcji IBBY za książkę „Dżok”. Legenda o psiej wierności w konkursie na Dziecięcy Bestseller Roku 2007. Laureatka za rok 2009 Nagrody Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego za książkę Zuzanka z pistacjowego domu. Laureatka w 2010 roku nagrody „Książka roku” polskiej sekcji IBBY za upowszechnienie czytelnictwa za audycję „Książka na szóstkę”. Autorka wyjątkowej pozycji „Ilustratorki, ilustratorzy. Motylki z okładki i smoki bez wąsów”, gdzie przedstawia w formie mini biografii życie i twórczość 24 artystów plastyków, ilustratorów książek dla dzieci i młodzieży oraz czasopism dziecięcych.

Iwona Kalenik – ilustracja

Jest architektką, absolwentką Politechniki Łódzkiej oraz Podyplomowego Studium Projektowania „architektura + dialog” w gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych, w której również obroniła rozprawę doktorską

„W objęciach miasta. Architektura jako emanacja bliskości”.
Od 2005 projektuje wnętrza, książki, a od niedawna też scenografie filmowe. Współpracuje z organizacjami pozarządowymi w ramach projektów.

Od 2003 roku zajmuje się również ilustrowaniem książek oraz obmyśla dobre przestrzenie dla dzieci. Prowadzi warsztaty plastyczne i architektoniczne. Prywatnie: jest mamą małego Jasia. Mieszka w Warszawie. Ilustratorka książek wielu autorów Wydawnictwa Literatura: Wandy Chotomskiej, Marcina Brykczyńskiego, Grzegorza Kasdepke, Barbary Gawryluk, Pawła Beręsewicza i innych, m.in.: „Bajki z 1001 dobranocy”, „Dżok”, „Kulfon, co z ciebie wyrośnie?!”, „Piosennik Ciotki Klotki”, „Niesforny alfabet”.

ORGANIZATOR:

ETIUDA&ANIMA

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

PARTNERZY PROJEKTU:

 BIBLIOTEKA
PUBLICZNA W NIEPOŁOMICACH
IM. TADEUSZA BIERNATA

CENTRUM
KULTURY
ZAMEK

Bookowski
Księgarnia w Zamku

Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie
1818